

ದಾನದ ಸಾರ್ಥಕತೆ

ಶಶಿಧರ್ ಹಳೇಮನಿ

■ ಎಂ.ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥ್

ಬಹಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಉತ್ತರಾಖಂಡದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುಭೋದನಂಬ ರಾಜ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆತನ ದಿನಚರಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದರೆ ತಾನು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿ ಮೊದಲು ಅರಮನೆಯ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಬಡವರಿಗೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಅವರವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ದಾನ ಮಾಡುವುದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ಹೀಗೆಯೇ ರಾಜ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿನ ಬಳಿ ಬಡವರಿಗೆಲ್ಲ ದಾನದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿರುವಾಗ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಯಿತು. ದಾನ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದ ನಿರ್ಗತಿಕನೊಬ್ಬ ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಚಾಚಿದನೇ ಹೊರತು ತನಗೇನು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುತ್ತಿತ್ತಾದರೂ ತುಂಬಾ ತೊದಲುತ್ತಿದ್ದ.

ಅವನು ಕೇಳಿದುದು ರಾಜನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಅವನಿಗೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ಆದ ಕಾರಣ ಅವನು ತನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿ ಮಹೋದಯರನ್ನು ಕುರಿತು 'ಈತನಿಗೆ ಏನು ಕೊಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಹೇಳಿ' ಎಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ 'ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡಬಹುದು' ಎಂದ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ 'ಉಪುಂಡು ಅದ್ಯಾವುದೂ ಬೇಡ! ಬಂಗಾರ ನೀಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು' ಎಂದ. ಮಗದೊಬ್ಬ 'ಅವನಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬಹುದು' ಎಂದು ಸಲಹೆಯಿತ್ತ. ಆದರೆ ರಾಜನಿಗೆ ಈ ಸಲಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಸರಿಯೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ರಾಜ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ಮಗಳು ರಾಜಕುಮಾರಿ 'ಅಪ್ಪಾಜಿ ಯಾಕೆ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಈ ಬಡವನಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಲಿ, ವಸ್ತ್ರವಾಗಲಿ, ಬಂಗಾರವಾಗಲಿ, ಮನೆಯಾಗಲಿ ದಾನವಾಗಿ ನೀಡಿದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅವನ ಬಳಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಆಗಲಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ನಾವು ಮಾಡಿದ ದಾನ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಹೊಂದುವಂತಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಇವನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ತನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಅವನೇ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು' ಎಂದಳು. ಅವಳ ಈ ಸಲಹೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅವಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಜ ಆ ನಿರ್ಗತಿಕನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ. ಅವನು ರಾಜನಿಗೂ, ರಾಜಕುಮಾರಿಗೂ ತನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ತದನಂತರ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಪಂಡಿತನೆಂದು ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಅದೇ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ. ತಾನು ಮಾಡಿದ ದಾನ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜನೂ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಸಂತೃಪ್ತನಾದ. ■